

بنام خداوند جان و خرد

واژه نامه کورجی

مزوینا

انگلیسی - فارسی

A

Aban

آب، نام ایزدی که نگهبان آب هاست، نام دهمین روز ماه، نام هشتمین ماه، نام یک یشت، نام یک نیایش

ab-zohr

آبزور، دهش و نذر آشامیدنی و مایع هنگام برگزاری مراسم دینی و خواندن یسنا، بخشی از یسنا (هات ۶۲ تا ۶۹)

Achaemenian

سلسله ایی که با حکمرانی کوروش بزرگ آغاز گردید (۵۵۹ پ.م) و با یورش اسکندر مقدونی (۳۳۰ پ.م) از میان رفت.

Adar

آتش، ایزد نگهبان آتش، نام نهمین روز ماه، نام یک نیایش (آتش نیایش)

Adar Burzin

یکی از سه آتش بزرگ مینوی در فلسفه زرتشتی (دو آتش بزرگ دیگر: آذرفرنبغ و آذرگشسب)، آتش کشتورزان، نام آتشکده یی بر بالای کوه ریوند، نام برخی اشخاص

Aeshma

خشم، دیو خشم، یکی از پر آسیب ترین و شریرترین دیوها

Afrasiyab

پادشاه تورانی که همواره با ایرانیان در جنگ بود.

afrin

تحسین کردن، خشنود گردانیدن، دسته پی از نیایش ها به زبان پازند، درودی است به روان درگذشته یا دعایی برای کسی که زنده است

afrinagan

یک رشته از نمازهای زرتشتیان که در مدت سال در جشن ها و هنگام های مختلف به جای آورده می شود.

Ahriman

اهریمن، ویران کننده خرد

Ahu

سرور جهانی، بزرگ و فرمانده

Ahunawad

نام نخستین گاتا، نام نخستین روز پنجه سال

Ahunwar

نماز و دعای معروف یتاهو در اوستا غالباً اهون وئیریه

Ahura Mazda

خدا، سرور دانا، ابر دانا

Airyaman

ایزد درمان بخشی و تندرستی

Airyanem Vaejah

سرزمین تخمه و نژاد آریایی

Alburz

رشته کوهی در شمال ایران، کوهی معنوی و مذهبی، هرابرژئیتی

Amahraspand

مقدسان بی مرگ، جاودانان پاک، صفات پاک اهورامزدا

Ameretat

نگاه کنید به Amurdad

Amesha Spenta

نگاه کنید به Amahraspand

Amurdad

جاودانگی و بی مرگی، یکی از امشاسپندان که نگهبانی نباتات با اوست. نام هفتمین روز ماه بر طبق سالنامه دینی زرتشتی، نام پنجمین ماه

Anagran

روشنی بی پایان، نام یک ایزد، نام سی امین روز ماه

Angra Mainyu

نگاه کنید به Ahriman

anjoman

جای گردآمدن گروهی برای مشورت در امری بطور موقت یا دائم، گردآمدنگاه مردم در کنکاش و مشورت

anosharawan

جاوید روان

ard

خوشبختی. توانگری. برکت، ایزد نگهبان ثروت و دارایی، نام بیست و پنجمین روز ماه.

ardafrawash

فروهرهای پاک، دعایی که در هنگام جشن فروردین که هنگام فرود آمدن فروهرهای درگذشتگان است خوانده می شود.

Ardashir

بنیان گذار سلسله ساسانیان

Arda Viraf

موبدی پارسا در زمان ساسانیان که سفری روحانی به جهان مینوی کرد و رساله اردافیرانامه در شرح مسافرت و سیر او به بهشت و دوزخ است.

Ardibehesht

نگاه کنید به Ardwahisht

Ardwahisht

بهترین راستی و درستی، امشاسپندی که در عالم مینوی نماینده راستی و در عالم مادی نگهبان آتش است، نام سومین روز ماه، نام دومین ماه سال

Aredvi Sura Anahita

اناهید قوی و پاک، نام یک ایزد بانو، نام رودی در اوستا

Arezahi

نگاه کنید به Karshwar

Asha

یک ایده بنیادی در فلسفه زرتشت، راستی. درستی. نظم. قانون جهانی

Asha Vahishta

نگاه کنید به Ardwahisht

ashavan

پیرو اشا، کسی که قوانین مزدا را باور دارد، شخص راستکار و درستکار

ashem vohu

یکی از شریفترین نمازهای زرتشتیان که در آن اشا(راستی) ستوده می شود

Ashk

بنیانگذار سلسله اشکانیان(پارتیان)

Ashmogh

بر هم زننده اشا، گمراه کننده

Ashtad

راستی، عدالت، نام ایزدی که نگهبان عدالت است، نام بیست و ششمین روز ماه بر طبق سالنامه دینی زرتشتیان

Asman

آسمان، نام ایزدی که نگهبان آسمان است، نام بیست و هفتمین روز ماه بر طبق سالنامه دینی زرتشتیان

Astwihad

دیو مرگ

Aspandyar

پسر گشتاسپ و نوه لهراسب. وی در گسترش دین بهی سهم به سزایی داشته است.

atash

نگاه کنید به Adar

Atash Adaran

آتش محلی

Atash Bahram

آتش پیروزی

Atash Dadgah

آتش خانوادگی

athornan

نگهبان آتش و عنوان پیشوای مذهب زرتشتی، مردی از طبقه روحانی

Avesta

نوشته های مقدس زرتشتیان

ayathrem

جشن آوردن گله ها به خانه، چهارمین گهنبار

Az

دیو آز و حرص

B

baga

خداوند

Bahman

منش نیک، دارنده بهترین منش، یکی از صفات اهورامزدا، نام یکی از امشاسپندان، نام دومین روز ماه، نام یازدهمین ماه، نام یکی از نیایش ها

Bahram

ایزد پیروزی، روز بیستم ماه

Baj

دعایی که زمزمه می شود و آهسته خوانده می شود

barashnom

انجام دادن مراسمی برای پاک کردن تن و روان

baresman

نگاه کنید به barsom

barsom

شاخه های صاف و بدون گره انار یا گز که به شماری چند آنها را دسته کرده و هنگام اجرای مراسم دینی و خواندن سرودها به دست می گیرند

behdin

زرتشتی

behesht

بهشت، جایی که نیکوکاران به پاداش ایزدی رسند، جهان بهترین

boy

قوه دراکه و نیروی فهم و درک

Bundahishn

کتابی دینی به زبان پهلوی که بیشتر درباره آفرینش جهان از آغاز تا انجام گفتگو می نماید

Bushasp

دیو تنبلی

C

Chechast

نام قدیم دریاچه ای در آذربایجان که بر حسب روایات مزدیسنان مولد زرتشت در کنار آن بوده است، دریاچه آرمیه

Chinwad

پل صراط در آیین زرتشتی

D

daena

دین و آیین، وجدان، روز بیست و چهارم هر ماه

daeva

دیو، بدمنش

Dahma

پارسا و نیک، آزموده در امر دین

Daitya

رودی است در ایران ویچ

dakhma

برج خاموشی، محلی برج مانند که اجساد مردگان را در آنجا می گذاشتند

Damawand

کوه بزرگی در شمال شرقی تهران، زندان ضحاک و جای تیرانداختن آرش

Dar-e Mihr

معبد و آتشکده

dashtan

حائض، حیض، خون حیض

dastur

بزرگترین پایه پیشوایی دینی

dawar

یکی از نامهای خداوند بزرگ است،

Day-pa-Adar

نام هشتمین روز ماه

Day-pa-Den

نام بیست و سومین روز ماه

Day-pa-Mihr

نام پانزدهمین روز ماه

den/din

دین و آیین، وجدان، روز بیست و چهارم هر ماه

Denkard

کتابی است به زبان پهلوی در ۹ جلد، نوشته اُترنربع که در عهد خلافت مامون تالیف شده است. این کتاب مربوط است به مسائل دینی و عادات، رسومات، سنت ها، تاریخ و ادبیات مزدیسنا.

dew

دیو، بدمنش

dozakh

دوزخ، جایگاه و خانمان دروغ

dron

نان بدون خمیر مایه و به صورت گرد و کوچک که هنگام اجرای مراسم مذهبی زرتشتیان سر سفره گذارده شود

druj

دروغ، دیو نادرستی

druj i nasush

دیو مردار و لاشه

duwazdah homast

انجام مراسمی برای زنان که گناهان آنها پاک شود

E

Eranvej

خانه آریاییها، گستره ایرانیان

Eshm

دیو خشم

F

fargard

بخش، بخش وندیداد

Faridoon

نام پادشاه حماسی ایرانیان که قرن‌ها پیش از زرتشت می زیسته

farohar

نیروی پیش برنده و تعالی دهنده و روح اعلای انسانی، یکی از نیروهای پنجگانه تشکیل دهنده بدن آدمی که هنگام تولد در بدن فرد حلول می کند و چون می میرد این روح ایزدی دوباره به خاستگاهش که عرش اعلاست صعود می کند

Firdausi

شاعر حماسه سرای بزرگ ایران و آفریننده اثر جاودان شاهنامه

fireshte

فرشته، فرستاده و قاصد، ایزد

Fradadhafshu

نام یکی از هفت کشور که در کتابهای دینی آمده است

Frashegird

رستاخیز، روز برخاستن مردگان

fravashi

نیروی پیش برنده و تعالی دهنده و روح اعلای انسانی، یکی از نیروهای پنجگانه تشکیل دهنده بدن آدمی که هنگام تولد در بدن فرد حلول می کند و چون می میرد این روح ایزدی دوباره به خاستگاهش که عرش اعلاست صعود می کند

Frawardigan

ده روز آخر گاهنامه دینی که هنگام نزول فروهاست

Frawardin

نام نوزدهمین روز ماه، نام اولین ماه سال

G

gah

وقت و هنگام، اوقات شبانه روز که شامل: هاون- ریثوین- ازیرین- اویسروتیرم- اشپین

gahambar

شش جشن بزرگ فصلی شامل میدیوزرم(میان بهار)-میدیوشم(میان تابستان)-پتیه شهیم(دانه آور، هنگام بدست آمدن خرمن)-ایاسرم(برگشت گله به خانه)-میدیارم(میان فصل زمستان)-همسپتدم(برابر شدن ساعات روز و شب)

Gaokerena

درخت درمان بخش افسانه ایی

garothman

خانه سرود، بهشت

Gatha

سرودهای اشو زرتشت، کهنترین و مقدس ترین بخش اوستا(یسنا: هات ۲۸-۳۴، ۴۳-۵۱)
(۵۳ ، ۵۱)

Gayomard

زندگی فانی، نخستین بشر بر طبق برخی متون پهلوی

getig

هستی مادی ، دنیا

giriban

جیب کوچکی در جلوی سدره، کیسه کرفه و ثواب

gomez

ادرار گاو

Goshorun

روان گاو، روان گیتی یا آفرینش

H

hamaspathmaidem

روز اصلی ششمین گهنبار سال، برابر شدن ساعات روز و شب و هنگام آن آخرین روز پنجه

hamazor

مراسم درود

hamistagan

هماره یکسان، جایی بین بهشت و دوزخ برای کسانی که کارهای نیک و بدشان یکسان باشد

hamkar

روزهای ماه به نام امشاسپندان و ایزدان نامگذاری شده است هر یک از امشاسپندان و ایزدان در روز خود گروهی از ایزدان دیگر را به عنوان یاوران، همراهان و همکاران دارد

haoma

نام گیاهی با خواص دارویی و روحانی، نام ایزدی که سرپرستی گیاه هوم را بر عهده دارد، ایزد درمان و دور کننده بیماری

Hara

کوه هرا

Hathra

هزار گام، یک فرسنگ، واحدی برای تعیین زمان

Haurvatat

نگاه کنید به hordad

Hawan

بامداد، نام دومین گاه روز یعنی هنگام برآمدن خورشید تا نیمروز، ایزدی که پاسبان دومین گاه شبانه روز است.

herbad

اثرپیتی، یکی از درجات پیشوایان دینی

hom

نگاه کنید به Haoma

Hooshang

پادشاه پیشدادی ایران که پیدایش آتش را به او نسبت می دهند

Hordad

رسایی و کمال، نام یک امشاسپند، روز ششم ماه، ماه سوم سال

Hormazd

اهورامزدا، نام چندین پادشاه پارتی و ساسانی

Hoshedarmah

اَوْخَشیتِ نِمَنگه . فزاینده یا پروراننده نماز و ستایش ، یکی از نجات دهندگان موعود(سوشیانتها)

Hukairyra

کوه هرا، هربرز، البرز

I

Indar

نام یک دیو

Iranshah

کهن ترین آتش مقدس(آتش بهرام) در هند که امروزه در بخش اوداده قرار دارد.

J

Jamasp

وزیر کی گشتاسب، داماد زرتشت، برادر فرشوشتر

Jamshed

یکی از بزرگترین پادشاهان پیشدادی ایران

jashan

از بنیاد یز و یسنه اوستایی به معنی ستایش. امروزه به معنی عید و مجلس مهمانی و شادی

jizya

جزیه، خراج و مالیاتی که در قدیم دولتهای اسلامی از غیر مسلمانان که اهل کتاب بودند و اهل ذمه نامیده می شدند می گرفتند.

K

kabiseh

چون مدت گردش زمین ۳۶۵ روز و ۵ ساعت و ۴۹ دقیقه می باشد در حالیکه سال ۳۶۵ روز و محسوب می گردد بنابراین برای جبران این کمبود هر چهار سال یک بار یک روز به سال افزوده می شود و آن سال را کیسه گویند یعنی سالی که ۳۶۶ روز محسوب می گردد

karb

کاهنان و پیشوایان مذهبی پیش از زرتشت که مراسم دینی را برای مردم انجام می دادند اینان قدرت بسیاری داشتند و از قدرتشان به زیان مردم استفاده می کردند. زرتشت با همه توان خود در برابر این گروه پایداری کرد.

karapan

کاهنان و پیشوایان مذهبی پیش از زرتشت که مراسم دینی را برای مردم انجام می دادند اینان قدرت بسیاری داشتند و از قدرتشان به زیان مردم استفاده می کردند. زرتشت با همه توان خود در برابر این گروه پایداری کرد.

Kardah

فصل. بخش. بریده، هر یک از بخش های یشت و ویسپرد

karshwar

در اوستا از هفت کشور یاد شده به نام های آرزهی(کشوری در باختر) سوهی(کشوری در خاور) فرددفشو(کشوری در جنوب شرق) ویددفشو(کشوری در جنوب غرب) وئوروپرشتی(کشوری در شمال غرب) وئوروجرشتی (کشوری در شمال شرق) و خوانیرث (کشوری در مرکز)

Kay

عنوان پادشاهان کیانی.

Kayanian

پادشاهان پیش از تاریخ ایران که علاوه بر موقعیت سیاسی پیشوای روحانی نیز بودند

Kay Kaus

دومین پادشاه کیانی، نوه کیقباد، در اوستا: گوی اوسن

Kay Khosraw

سومین پادشاه کیانی، نوه کیکاوس، در اوستا: گوی هوسرو

Kay Kobad

بنیانگذار سلسله کیانی، جد کیکاوس، در اوستا گوی گوات

Kay Vishtasp

پادشاه کیانی و حامی زرتشت، پسر لهراسب،

kem na mazda

دعایی است در خرده اوستا

Kersasp

کرساسپ یا گرشاسب پسر زو دهمین پادشاه پیشدادی است

ksheshm

دیو خشم

Khorda Avesta

اوستای کوچک، یک بخش از اوستا که شامل مجموعه ای از نیایش و نماز و درود برای هنگامهای مختلف شبانه روز روزهای متبرک ماه جشن های دینی سال و هنگامهای مهم دیگر چون سدره پوشی و کشتی بستن و عروسی و سوگواری و غیره است.

Khorshed

را نگاه کنید Khwarshed

Khshathra Vairya

را نگاه کنید Shahrewarshed

khwarrah

قَر و شکوه. نیروی پشتیبانی که از سوی اهورامزدا به سرزمین ایران و یا کیان و پادشاهان تعلق می یافت و تا هنگامی که خواست اهورمزدا بود و آن فرمانروایان از خط داد و دادگستری و مردم داری و دین پروری خارج نشده بودند، قَر با آنان بود و با نیرومندی فرمانروایی می کردند اما هرگاه کسی از راه عدل و داد و مردم داری و دین پروری بیرون می شد قَر نیز وی را ترک می کرد

Khwarshed

خورشید. نام ایزدی که پاسبان خورشید است، نام یازدهمین روز ماه

kusti

کمر بند ویژه زرتشتیان که روی سدره بسته می شود

L

Lohrasp

پادشاه کیانی، پدر ویشتاسپ، اوستایی آئوروت اسپ

M

maga

گودال، چاله ای که دور از شهر برای مراسم شستشو(برش نوم) می کنده اند

magus

موبد، پیشوای دین زرتشتی

mah

ماه، نام دوازدهمین روز ماه، نام ایزد نگهبان ماه، نام هفتمین یشت، اوستایی: ماونگه

Mahraspand

کلام مقدس، ایزدی که تجسم کلام مقدس است، نام بیست و نهمین روز ماه، اوستایی: مانتر سپنت

maidyarem

جشن میان سال، پنجمین گهنبار

maidyoshahem

جشن میان تابستان، دومین گهنبار

maidyoza rem

جشن میان بهار، نخستین گهنبار

Mani

بنیان گذار آیین مانوی (۲۱۶-۲۷۵ م) که آمیزشی از ادیان زرتشتی، عیسوی، بودایی و یونانی بود.

manthra

پیام ایزدی

margarzan

سزاوار مرگ

Mashye-Mashyane

درگذشتنی و فنا پذیر و مردم، نخستین زوج انسان، آدم و حوا از ادیان سامی

Mazda

ببینید Ahura mazda

Mazdayasni

نام دیگری برای آیین زرتشت، ستایش مزدا

menog

مینو، جهان غیر مادی، بهشت، روان، خرد، اوستایی:

Mihr

ایزد نگهبان عهد و پیمان، نام شانزدهمین روز ماه، نام هفتمین ماه

Mihragan

جشن ستایش ایزد مهر در شانزدهمین روز از هفتمین ماه سال

Minocheher

یکی از پادشاهان پیشدادی، در اوستا: مَنوش چیتر

mobed

پیشوای دینی زرتشتی

myazd

نذر و فدیة غیر مایع چون گوشت، نان و میوه و غیر آن که با مراسم دینی تهیه و با تشریفات ویژه شرکت کنندگان از آن بهره مند می شوند

N

Nahn

غسل، شتشوی همه بدن

Nam Stayishn

نام دعایی در خرده اوستا در ستایش خدای یکتا

nasa

لاشه و مردار، آلودگی و ناپاکی، دیو فساد و تعفن، اوستایی: نسو پهلوی نسوش

nask

کتاب، جلد، هر یک از ۲۱ جلد کتاب اوستا در زمان ساسانیان

navjote

مراسمی که نوباوه زرتشتی و یا هر شخصی پس از فراگرفتن اوستاهای بایسته دینی در زمرة بهدینان در می آید، مراسم پوشیدن سدره و کشتی

Navsari

شهری در ایالت گجرات هند که زرتشتیان هنگام مهاجرت از ایران در آنجا سکنی گزیدند

Nawruz

جشن ملی ایرانیان که هنگام آن آغاز بهار در نخستین روز فروردین است

Neryosang

نام یک ایزد، پیک ایزدی

nirang

مراسم دینی، ادعیه بسیاری به زبان اوستایی، پهلوی و پازند همراه با مراسم آنها

nirang-i kusti bastan

نیایشی است که به هنگام باز و بستن کشتی می سرایند

niyayesh

دعا و درود، پنج ادعیه در خرده اوستا

O

Ohrmazd

پروردگار، نام نخستین روز ماه بر طبق گاهنامه زرتشتیان اوستایی: اهورامزدا

Old Persian

پارسی باستان، خط میخی هخامنشی

P

padan

پارچه سفید ویژه ایی که موبد در مراسم مقابل آتش، جلوی دهان و بینی دارد تا بازدم

او آتش را نیالاید، پنام. اوستایی: پئیتی دان

padyab

وضو و آداب تطهیر در مراسم دینی اوستایی: پئیتیاب پهلوی: پادیاو

padyab-kusti

تطهیری که از پس آن کشتی را باز کرده و دوباره می بندند

Pahlavi

زبان پارسی میانه بین سالهای ۳۰۰ پیش از میلاد تا ۹۵۰ میلادی که تعدادی از نوشته

های زرتشتیان با این زبان نوشته شده است

pairika

دیوان افسون کننده و ضد ایزدان، سنگهای سرگردان آسمانی

Paitishahem

سومین گهنبار، جشن بدست آمدن خرمن

Paoiryō-tkaesha

نخستین آموزگاران و دانایان کیش، نخستین پیروان و راهنمایان دین. پهلوی:

پوریوتکیش

Parsis

پارسیان، زرتشتیانی که در هند زندگی می کنند اینان همان بازماندگان زرتشتیانی

هستند که با یورش تازیان به ایران به هند رفتند.

Parthian

سلسله ایی که از سال ۲۵۰ پیش از میلاد تا ۲۲۶ میلادی در ایران حکومت کرد

patet

توبه

Pazand

گزارش زند که در آن به جای لغات آرامی لغات ایرانی آورده شده و خط پهلوی به خط

اوستایی نقل داده شده است

Peshdadian

نخستین پادشاهان کهن ایران

Peshotan

پسر کی گشتاسب، یکی از نخستین پهلوانان زرتشتی

Porseh Ceremony

روزی که مجلس ختم درگذشته را برگزار می کنند

Pourushasp

نام پدر زرتشت. اوستایی: پَئوروشاسپَ

Q

R

Ram

خوشی، نام یک ایزد، نام بیست و یکمین روز ماه

Rapithwin

نیمروز، ایزد موکل نیمروز یا عصر

Rashn

عدالت و راستی، نام ایزد عدالت، نام هجدهمین روز ماه. اوستایی: رشنو

Rashnu

نگاه کنید به Rashn

raspi

موبدی که با زوت همکاری می کند، دستیار موبد

ratu

داور و قاضی، سرور و بزرگ مینوی. پهلوی: رَد

rawan

روان، روح. اوستایی: اُروَن

riman

چرکین

Rivayat

مجموعه ایی از نامه هایی که موبدان ایرانی در پاسخ به پرسشهایی که موبدان مهاجر به هند در موضوعات مختلف دینی داشته اند نوشته شده است.

Rustam

پهلوان نامی ایران زمین

S

Saoshyant

نگاه کنید به Soshyant

Sasanian

سلسله زرتشتی که در ایران طی سالهای ۲۲۶ تا ۶۵۱ میلادی حکومت کرد.

sedra-pushun

مراسمی که نوباوه زرتشتی و یا هر شخصی پس از فراگرفتن اوستاهای بایسته دینی در زمره بهدینان در می آید، مراسم پوشیدن سدره و کشتی

Shahrewar

شهریاری آرمانی، نیروی خدایی، کشور آرزو شده، سلطنت مطلوب، نام امشاسپند نگهدار فلزات، نام چهارمین روز ماه، نام ششمین ماه، اوستایی: خَشْتَر وئیرَبَه

siroza, siruza

ادعیه ست در خرده اوستا که جمعی از ایزدان مورد ستایش و درود قرار می گیرند

Soshyant

نجات دهنده.

Spandarmad

دانش مقدس. بهترین پارسایی، امشاسپند نگهبان زمین، نام پنجمین روز ماه، نام دوازدهمین ماه. اوستایی سپنتَ آرمَئیتی

spenta

مقدس

Spenta Armaiti

نگاه کنید به Spandarmad

Spenta Mainyu

خرد مقدس، خرد افزاینده

Spentomad

فصل سوم گاتها، نام سومین روز پنجه

Srosh

شنوایی و فرمانبرداری، نام یک ایزد، نام هفدهمین روز ماه. اوستایی: سرئوشه

sudre

پیراهن مقدس

sudre-kusti

پیراهن و کمر بند مقدس

Syamak

نامور ایران کهن، پسر کیومرث

Syawakhsh

یل نامور ایران کهن، پسر کیکاوس

T

Tahmurasp

دلاور ایران کهن، پسر هوشنگ

tanapuhr

سزاوار مرگ

tan-dorosti

ادعیه یی است در پازند که زرتشتیان برای تندرستی خود و کسان می سرایند

Tir

نگاه کنید به Tishtar

Tiragan

جشنی است در ستایش ایزد تیر یا تشر

Tishn

دیو تشنگی

Tishtar

ستاره باران، ایزد باران، نام سیزدهمین روز ماه، نام چهارمین ماه. پهلوی تیر

Tur

یکی از سه پسر فریدون، دلیر و پهلوان

U

Urvan

روان، روح

Ushahin

اولین گاه شبانه روز (نیمشب تا برآمدن خورشید)

Ushtawad

نام دومین فصل گاتها، نام دومین روز پنجه سال

Uzerin

چهارمین گاه شبانه روز (سه ساعت پس از نیمروز تا سرشب)

V

Vanant

ایزد ستاره وگا، ستاره مزدا آفریده

Vendidad

یکی از پنج کتاب تشکیل دهنده اوستا، قانون ضد دیو

Vishtasp

نگاه کنید به Kay vishtasp

Vispa Humata

ادعیه کوتاهی ست در خرده اوستا

Visperad

یکی از بخش های اوستای موجود، همه ردان. همه سروران. نگاهبانان یا محافظان مینوی

Vohuman

منش نیک، یکی از امشاسپندان، نام دومین روز ماه، نام یازدهمین ماه سال. اوستایی: وهومنه

Vohu Manah

نگاه کنید به Vohuman

Vourukasha

پهن کرانه و بزرگ ساحل، نام اقیانوسی در اوستا. پهلوی: فراخکرت

W

Wad

باد. هوا، نام ایزد موکل باد، نام بیست دومین روز ماه

wahisht

بهشت

Wahishtoisht

نام پنجمین بخش گاتها، نام پنجمین روز پنجه

Warharan

ایزد پیروزی، نام بیستمین روز ماه. اوستایی: ورثرغنه پارسسی: بهرام

Wohukhshathra

نام چهارمین بخش گاتها، نام چهارمین روز پنجه

Y

Yasht

یکی از بخش های اوستا که پس از گاتها و هفت هات کهن ترین اجزای اوستاست، ستایش پروردگار و نیایش امشاسپندان و ایزدان. اوستایی: یَشتی

Yasna

یکی از بخش های اوستای موجود، نیایش و ستایش. پهلوی: یَژشن

yatha ahu vairyo

نماز و دعای معروف یتاهو

yazad

ایزد، در خور ستایش، معادل فرشته. اوستایی: یَزَتَ

yenghe hatam

یکی از مقدس ترین نیایش های زرتشتیان

Yima

نگاه کنید به Jamshid

Z

Zam

زمین، ایزدی که نگهبان زمین است، نام بیست و هشتمین روز ماه (زامیاد)

Zand

تفسیری به پهلوی که بر اوستا می نوشتند، گزارش یا ترجمه و تفسیر اوستا

Zaothra

آمیخته آب و شیر و یا مایعی دیگر است که متبرک شده و گروه مومنان هر یک قطراتی از آن نوشیده تا هم بهره شوند. پهلوی: زهر

Zarathushtra

بنیان گذار دین بهی زرتشتی

Zarhosht

نگاه کنید به Zarathushtra

Zend-Avesta

نگاه کنید به Zand

Zohak

بیدادگری از نژاد تازی که بر ایرانیان حکم راند. اوستایی: اژی دهاک

Zoroaster

نگاه کنید به Zarathushtra

Zoroastrianism

آیین زرتشت

zot

موبدانی که مراسم دینی به جای می آورند. اوستایی: زئوتر